

Київський університет  
імені Бориса Грінченка

## НАКАЗ

«29» 03 2021

№ 231

### *Про затвердження складу дослідницької групи*

У рамках Меморандуму про співпрацю між Ріджент університетом (США) та Інститутом людини Університету, з метою реалізації наукового проекту (дослідження) «Характеристики і предиктори індивідуальної стійкості, стресу та благополуччя дорослих в Україні», відповідно до Плану співпраці на 2021-2022 роки, на підставі службової записки завідувача кафедри практичної психології, доктора психологічних наук, професора О. Лозової

### **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити склад дослідницької групи для реалізації наукового проекту (дослідження) «Характеристики і предиктори індивідуальної стійкості, стресу та благополуччя дорослих в Україні» в період з 01.04.2021 р. по 31.12.2022 р.:
  - Ольга ЛОЗОВА, завідувач кафедри практичної психології Інституту людини, доктор психологічних наук, професор – координатор проекту;
  - Тамара ГРУБІ, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Інституту людини – відповідальна за лінгво-культурну адаптацію та акультурацію дослідницьких методик;
  - Олена ЛИТВИНЕНКО, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Інституту людини, докторант Університету зі спеціальності 053 Психологія – відповідальна за колаборацію з групою викладачів Ріджент університету;
  - Тетяна ЦИГАНЧУК, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Інституту людини – відповідальна за математико-статистичну обробку даних;

– Оксана КРАЄВА, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Інституту людини – відповідальна за підготовку наукового звіту;

– Тетяна КЛІБАЙС, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Інституту людини – відповідальна за підготовку публікацій;

– Олена СЕРЕДА, старший викладач кафедри практичної психології Інституту людини – відповідальна за переклад і редагування супровідної документації;

– Наталія СТАРИНСЬКА, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Інституту людини – відповідальна за інформаційний супровід проєкту.

2. Координатору проєкту (О. Лозова) забезпечити реалізацію проєкту та прозвітуватись про результати виконаного дослідження у листопаді-грудні 2022 року на засіданні Вченої ради Університету.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на проректора з наукової роботи (Н. Віннікова).

Ректор



Віктор ОГНЕВ'ЮК

Проректору з наукової роботи  
Київського університету  
імені Бориса Грінченка,  
доктору філологічних наук, доценту  
Вінніковій Н.М.

Лозової О.М., завідувача  
кафедри практичної психології  
Інституту людини

## ПОДАННЯ

Шановна Наталіє Миколіївно, у зв'язку з продовженням науково-дослідного проекту «Характеристики і предиктори індивідуальної стійкості, стресу та благополуччя дорослих в Україні» та діючи на підставі «Меморандуму про співпрацю між Ріджент університетом (США) та Інститутом людини Київського університету імені Бориса Грінченка (Україна)», просимо затвердити склад дослідницької групи для реалізації проекту в період з 01.04.2021 по 31.12.2022 р.:

1. Лозова О.М, завідувач кафедри практичної психології, доктор психол. наук, професор – *координаторка проекту*;
2. Грубі Т.В., кандидат психол. наук, доцент – *дослідниця*, відповідальна за лінгво-культурну адаптацію та акультурацію дослідницьких методик;
3. Литвиненко О.О., кандидат психол. наук, старший викладач, докторант освітньої програми 053 Психологія – *дослідниця*, відповідальна за колаборацію з групою викладачів Ріджент університу;
4. Циганчук Т.В., кандидат психол. наук, доцент – *дослідниця*, відповідальна за математико-статистичну обробку даних;
5. Краєва О.А. кандидат психол. наук, доцент – *дослідниця*, відповідальна за підготовку наукового звіту;
6. Клібайс Т.В., кандидат психол. наук, доцент – *дослідниця*, відповідальна за підготовку публікацій;
7. Серeda О.Ю., старший викладач – *дослідниця*, відповідальна за переклад і редактуру супровідної документації;
8. Старинська Н.В., кандидат психол. наук, доцент – *дослідниця*, відповідальна за інформаційний супровід проекту.

Наукове обґрунтування проекту додається.

Завідувач кафедри  
практичної психології



Лозова О.М.

**План співпраці на 2021-2022 роки**  
**між Ріджент університетом (США) та Інститутом людини**  
**Київського університету імені Бориса Грінченка (Україна)**

Сторони мають намір протягом 2021-2022 років провести науково-психологічне дослідження з теми: *«Характеристики і предиктори індивідуальної стійкості, стресу та благополуччя дорослих в Україні»*.

**Учасники та їх внесок.** Викладачі Ріджент Університету мають намір: провести дослідження та відповідати за управління даними за допомогою онлайн програм, провести аналіз даних та підготувати звіт з результатів. Викладачі Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка мають намір брати участь у плануванні дослідження, збиранні первинних даних, математико-статистичній обробці отриманих даних, підготовці до публікації текстів статей, наукових звітів за результатами дослідження.

**Обґрунтування дослідження.** Заплановане дослідження буде сприяти зміцненню здоров'я і благополуччя найбільш цінного компонента українського суспільства – його громадян. Стійкість – це динамічний процес, за якого люди демонструють позитивну адаптацію при зіткненні з негараздами або травмами. Індивідуальна стійкість дорослих пов'язана зі стійкістю сімей, які вони утворюють. Вивчення стійкості ґрунтується на дослідженнях і практиці ефективної психіатричної допомоги. Передбачається, що науково-дослідний проєкт дасть результати, які могли б використовуватися організаціями (медичними, психіатричними, неурядовими) та посадовцями, що визначають політику в розробці систем надання психологічної та психіатричної допомоги, включно із заходами, що допомагають цивільним особам та особам, пов'язаним з військовими, дорослими з дітьми зменшити симптоми дистресу, впоратися зі стресом і підвищити суб'єктивне благополуччя. Заплановане дослідження розширить наявні дослідження з питань виховання дітей в Україні за рахунок вивчення взаємозв'язку стресу, стійкості та благополуччя у дорослих. Дослідження розкриє регіональну специфіку, соціальну демографію, рівні стресу

та благополуччя на підставі використання психодіагностичних інструментів, нещодавно перекладених українською мовою.

**Дизайн дослідження.** Заплановане кількісне дослідження не є експериментальним, оскільки саме неекспериментальні дослідження сприяють науковому пошуку на ранніх етапах вивчення явища, що дозволяє дослідникам задокументувати частоту певних змінних, пояснити генезу явища, перевірити гіпотези або теорії. Зазначені нижче психодіагностичні інструменти нині в Україні не використовуються, тому культурна адаптація методик для дослідження феноменів стійкості, благополуччя й отриманого стресу видається важливою.

**Вибірка.** Учасники дослідження – українськомовні громадяни України, чоловіки й жінки, які проживають в країні, які пройшли соціоекологічну оцінку з дослідження індивідуальної та сімейної стійкості. Учасники дослідження будуть дібрані за допомогою оголошень електронною поштою та публікацій в соціальних мережах, тематика яких пов'язана з цивільними та військовими. Розміри вибірки визначено як  $71 \geq N \leq 100$ .

**Методи дослідження.** Анкета для соціоекологічної оцінки індивідуальної та сімейної стійкості (SAIFR); Індекс благополуччя BOO3-5 (Bech, 1998); Шкала сприйманого стресу (Cohen et al., 1983), Коротка шкала стійкості (Smith et al. 2008) та Контрольний список життєвих подій (Weathers et al., 2013).

**Передбачувані результати** пов'язані з верифікацією таких гіпотез:

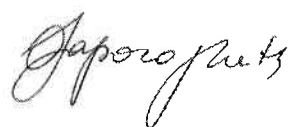
- про вплив стійкості батьків та опікунів на адаптацію дітей і підлітків;
- про вплив регіону проживання, кількості дітей у сім'ї, наявності чи відсутності зв'язку з військовими діями на сході країни;
- про вплив стресу, вимірюваного за допомогою PSS-10, та стійкості до опору, вимірюваного BRS, на благополуччя серед дорослих з дітьми та без дітей.

**Статистичний аналіз.** Статистичний аналіз, використаний в дослідженні, виявить прогностичну значущість ідентифікованих змінних. Для кожного виду аналізу проводитиметься перевірка припущень для того, щоб переконатися в придатності методу, за необхідності будуть внесені аналітичні коригування. Поліноміальна логістична регресія буде використовуватися для оцінки трьох

можливих результатів стійкості серед дорослих на основі чотирьох соціально-демографічних змінних. Множинна регресія визначить, чи є значний вплив змінних на сприйняття стресу. Нарешті, на третьому етапі буде створено рівняння благополуччя з використанням сприйманого стресу та стійкості в якості змінних-предикторів.

**Практичне значення очікуваних результатів.** Результати можуть бути корисні для політики, пов'язаної з інтегрованою системою фізичного і психічного здоров'я, яка сприяє психологічному благополуччю індивіда і сім'ї. Практичні психологи, лікарі та психіатри зможуть спільно розробляти плани психотерапії, які врахують психологічні характеристики стійкості та благополуччя. Отримані дані можуть також допомогти неурядовим організаціям, військовим в розвитку багаторівневої психокорекції індивідуального та суспільного життя сім'ї, батьківсько-дитячих стосунків, заходів щодо пом'якшення отриманого стресу і культивування факторів, що підтримують стійкість. Крім того, батьки та опікуни, пов'язані з цивільними та військовими, зможуть отримати доступ до навичок відновлення шлюбу й сім'ї, які здатні захистити їх від психопатології та ефективно допомагати у подоланні чинників життєвого стресу.

Ольга Запорожець, PhD в галузі освіти та супервізії,  
доцент, Школа психології та консультування,  
Ріджент університет,  
Вірджинія-Біч, США.



Ольга Лозова, доктор психологічних наук,  
професор, завідувач кафедри практичної психології,  
Інститут людини, Київський університет імені Бориса  
Грінченка,  
Київ, Україна.





**Memorandum of Collaboration  
between Regent University (USA)  
and the Institute of Human Sciences  
of Borys Grinchenko Kyiv University (Ukraine)**

**МЕМОРАНДУМ  
про співпрацю між Ріджент Університетом (США) та  
Інститутом людини Київського університету імені Бориса Грінченка  
(Україна)**

The School of Psychology and Counseling at Regent University, represented by the Dean, Dr. William L. Hathaway, and the Institute of Human Sciences of Borys Grinchenko Kyiv University, acting pursuant to the Charter and represented by the Director, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Olga V. Bezpalko, (hereinafter referred to as "the Parties") in accordance with common aspirations to develop the cooperation, having goals in the field of education, scientific research, and applied psychology and counseling, agree to consider a post-graduate cross-cultural supervision programs in the area of psychological counseling and trauma therapy (herein referred to as program) for the validation of on-line supervision modality in a cross-cultural setting, particularly its use in the situation of crisis and combat trauma in Ukraine.

This Memorandum only expresses the intention of the parties to explore possible programs in which they may cooperate and neither party shall have any obligation unless and until they execute a separate agreement outlining the particular program, and neither

Факультет Психології та Консультування при Ріджент університеті в особі декана д-ра Вільяма Хатвея та Інститут людини Київського університету імені Бориса Грінченка, що діє на підставі Статуту, в особі директора, доктора педагогічних наук, професора Ольги Володимирівни Безпалько (в подальшому – Сторони) у відповідності зі спільними прагненнями розвитку співпраці, маючи цілі в галузі освіти, наукових досліджень та практичної психології та консультування, домовилися розглянути кооперацію в організації постдипломних крос-культурних супервізійних програм у галузі психологічного консультування та травматерапії (далі – Програма) в частині апробації та доведення її ефективності в кроскультурних умовах соціально-економічної та політичної ситуації в Україні.

Цей меморандум виражає тільки намір сторін дослідити можливість організації програм, в яких вони можуть співпрацювати, і ніяка із сторін не має зобов'язань до тих пір, поки вони не зроблять окремий договір, який буде описувати

party shall be obligated for any expenses for which it has not provided its written approval.

The Parties agree on the following principles of cooperation:

### **Article 1**

The purpose of this Memorandum is a desire to develop the international cooperation in the sphere of education and scientific research in the field of applied psychology and counseling, namely psychological trauma; to work towards implementing a program in this area, as well as approbation of the program effectiveness in terms of its fit to socio-economic and political situation in contemporary Ukraine, as long as such efforts remain acceptable to both parties.

### **Article 2**

To fulfill the purpose of this Memorandum the Parties will explore:

- to establish and promote the development of theoretical and practical cooperation in the areas that provide the fulfillment of the common purpose;
- to provide mutual assistance agreeable to all parties in implementing the Program in Ukraine;
- to share experiences in the development of advanced teaching methods within the Program;
- to pursue the exchange of publications and materials related to the field of counseling and psycho-trauma;
- to submit for presentation the results of the study at the scientific conferences and seminars;

конкретну програму, також жодна із сторін не може бути відповідальною за будь-які витрати, на які вони не дала свою письмову згоду.

Сторони домовляються про такі принципи співпраці:

### **Стаття 1**

Метою даного Меморандуму є бажання розвитку міжнародної співпраці у сфері освіти та наукових досліджень у галузі практичної психології, а саме – психотравматології; праця з метою впровадження програми в цій галузі, а також апробації з метою доведення її ефективності в умовах соціально-економічної та політичної ситуації в сучасній Україні, поки така співпраця продовжує бути прийнятною для обох сторін.

### **Стаття 2**

Для реалізації мети цього Меморандуму Сторони розглянуть, як вони можуть:

- сприяти встановленню теоретичного та практичного співробітництва в галузях, що забезпечують досягнення спільної мети;
- надавати взаємну допомогу, за згодою обох сторін, у впровадженні Програми в Україні;
- обмінюватися досвідом розвитку передових методів навчання в межах Програми;
- сприяти обміну публікаціями та матеріалами, які стосуються галузі психологічного консультування та психотравми;
- подати результати апробаційних досліджень на презентацію у науково-практичних конференціях та семінарах;



- to inform the academia and public about the Parties' research results that is the subject of this Memorandum.

### Article 3

This Memorandum will take effect from the date of its signature by the Parties and shall continue for one year. Every time, after the expiration date, the Memorandum shall be automatically extended for successive periods of one year, if none of the Parties expresses the intention to terminate the cooperation. If the Parties do not wish to continue they may do so with prior notice to the other parties of this memorandum at any time even during the term, and with or without cause.

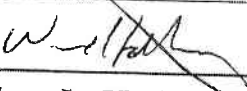
This Memorandum cannot be changed or amended without mutual consent of the Parties. All changes and amendments should be presented in written form and signed by the Parties.

### Article 4

Working within the framework of this Memorandum, the Parties will comply with current legislation and accreditation standards of each Party's respective country in which their activity is carried out (Ukraine and USA).

Addresses and signatures of the Parties.

Regent University  
School of Psychology and Counseling  
1000 Regent University Drive  
Virginia Beach, VA 23464, USA

  
«23» March, 2017  
William L. Hathaway, Ph.D.  
Dean, School of Psychology and Counseling  
Regent University

- інформувати академічне середовище та громадськість про науково-практичну діяльність Сторін, яка є предметом цього Меморандуму.

### Стаття 3

Цей Меморандум набирає чинності з дня підписання всіма сторонами і діє протягом одного року. По закінченню дії меморандум автоматично продовжується кожного разу терміном на один рік, якщо жодна із сторін не виказує бажання припинити співпрацю. У разі, якщо Сторони не бажають продовжувати співпрацю, вони можуть припинити співпрацю з повідомленням іншої сторони у будь-який час, навіть у час семестрового терміну, при наявності причини, або без неї.

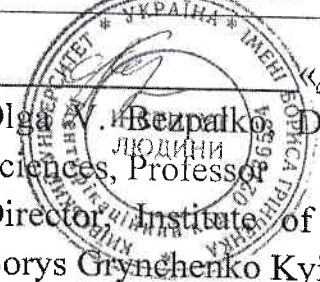
Даний Меморандум не може бути змінений або доповнений без взаємної згоди Сторін. Всі зміни і доповнення повинні бути викладені в письмовій формі та підписані Сторонами.

### Стаття 4

Співпрацюючи в рамках цього Меморандуму, Сторони будуть дотримуватись вимог чинного законодавства держави та акредитаційних стандартів кожної договірної Сторони, на території якої проводиться діяльність (Україна та США).

Адреси та підписи сторін.

The Institute of Human Sciences of  
Borys Grinchenko Kyiv University  
P. Tychna Ave., 17  
Kyiv 02152 Ukraine

  
«16» March, 2017  
Olga V. Bezpalko, Doctor of Pedagogical  
Sciences, Professor  
Director, Institute of Human Sciences of  
Borys Grinchenko Kyiv University